

ŠRÁMKŮV

5

PÍSEK '86

ZPRAVODAJ 27. ročníku
národní přehlídky mladých
souborů autorského netradičního divadla a kolektivů
malých divadelních forem

Šrámkův Písek jako inventura

Uplynulých šest let ukázalo, že dvouleté pauzy mezi národními přehlídkami autorského netradičního divadla a malých divadelních forem jsou příliš velké, protože jde o oblast, která má nesmírně velkou proměnlivost a malou stabilitu souborů i inscenací. Tato zkušenost a překrývání termínů krajských kol i jejich malý předstih před národní přehlídkou vedly dramaturgickou komisi letošního Šrámkova Písku k rozhodnutí uspořádat ho jako jistou inventuru, jako přehlídku nejrozumnějších typů inscenací a souborů, které krajské poroty považovaly za zajímavé a podnětné. S vědomím, že existuje objektivní potřeba přehledu o celé škále stylů a tvořivých přístupů, potřeba jejich konfrontace.

Dalo se předpokládat, že kvalita jednotlivých inscenací bude stejně rozdílná jako používané postupy a podmínky práce jednotlivých kolektivů. Navíc nápor pěti až šesti odlišných poetik denně, dopoledních i kuloárových diskusí jistě členům souborů nepřidá na svěžesti a spontaneitě a divákům na vnímavosti a citlivosti. Podmínky národní přehlídky jsou tvrdé a problémy inscenačního tvaru či nejistoty výpovědi neskrývají, ale drsně a nesmlouvavě odhalují - navíc před publikem, které není a nebylo vždy jen vstřícné. Jistě bylo potěšitelné, že většina představení přinesla témata a problémy, o

nichž stálo zato diskutovat, prokázala i nemálo invence tvůrců. Ale v mnoha případech ukázala i velký nedostatek poučenosti, a to jak ve smyslu vzdělanosti, tak v práci s inscenačním materiálem. Je to snad do jisté míry pochopitelné, ale není to přijatelné. Sdělení musí být artikulováno.

27. ročník Šrámkova Písku se chýlí ke konci. I při deštivém počasí, které rozhodně nevábilo k rozptýlujícím, avšak tak poetickým procházkám přes starobylý most, byly jeho dny a noci krátké. Krátké, abychom si urovnali dojmy ze všech představení, abychom zobecnili konkrétní poznatky, abychom dokázali uznat a promyslet kritický názor na vlastní práci. I když se mnoha závěrů budeme teprve ještě dobírat, zdá se, že letošní forma diskusí o představeních se osvědčila. V menších skupinách se přes nezbytné počáteční rozpaky přece jen snáze podařilo navázat kontakt a vytvořit atmosféru důvěry, v níž se tak snadno nedaří plané exhibici jako ve stoupadesáti členném plénu minulých ročníků.

Jsem optimistka a věřím, že zapomeneme na drobná dílčí zklamání z toho, co se nepodařilo, co nevyšlo. A na otázku Zdenka Turby, zda Šrámkův Písek přežije rok 2000, odpovídám: "Proč by ne. Ostatně bude ještě docela mlád."

Vítězslava Šrámková
divadelní oddělení UKVC Praha

Ve snaze neošdit ani soubory, které účinkují na fóru ŠP až dnes, o potěšení přečíst si názor recenzenta na svou inscenaci / a také proto, že něco se do těch novin dát musí/, zvolili jsme nouzovou variantu recenzí předem. Požádali jsme členy krajských porot o jejich názor, formulovaný pochopitelně s nárokem na časové zkrácení, ale i domýšlení, podle těch představení, která viděli v době příprav a výběru přehlídky. Jak už se nejednou ukázalo, různé inscenace v přehlídkové konfrontaci obstojí různě.

OSVĚŽENÍ nebo PRŮŠVIH

J.Šíma: Hostina kanibalů /režie: J.Hložek/

Viděl jsem kdysi v podání Dividýlka jejich Pohádky a musím při vsí ošidné relativnosti podobných komparací konstatovat, že Kanibalové jsou značným krokem kupředu: od poklidného přestování lokálního humorně-satirického zkoumání předem prosodovaných a bezpečných terénů přešla skupina, zdá se, ke kladení nepříjemných otázek době, ve které žijeme, ale i nám, morálním kanibalům /v soukromém i institucionálním smyslu/, ve kterých žije právě tato doba. Ze tyto otázky jsou kladeny odvěkým právem komediantů na převrácené, reciproké vidění světa /postavíme-li se občas na hlavu, vidíme, až zase půjdeme po svých, svět kupodivu v pravdivějších, reálnějších proporcích/, že tedy jde o známou formu karnevalově-klaunského prověřování našich ustálených představ, stereotypů a mýtů /např. tzv. mýtus o pokroku, mýtus o lineárně-progresivním vývoji lidské civilizace, mezilidských i mezistátních vztahů atd./, to vše patří k výsadám žánru. Dividýlko s těmito výsadami pracuje tzv. modelově, tj. nestroyovský málem rodinný královský příběh a motiv kanibalství vůbec vybavuje současnými kritickými významy, jež jsou zobecněny do celosvětově mocenských, ale i našich domácích, specificky českých dimenzí /viz poukazy na iniciativy prostou stádovitost, závislost na příkazech a definitivních moudrech shora atp./ Zářoven je toto vše prezentováno - na kabaretní žánr až s výjimečnou - mírou prostředků povytce fyzických: významy tu nejsou sdělovány pouze formou mluveného či zpívaného slova, ale i skrze mimickou, pohybovou akci lidského těla - i akci s ústředním scénickým objektem, /duší od traktoru/, z níž je vyžidáno maximum významů.

Při všech kladech /obecně konstatovaných i jednomyslným verdiktem krajské poroty/ jsem co do prognóz úspěchu tohoto představení zde na národní přehlídce poněkud skeptický: nejen, že inscenace má i řadu kazů /např. neustále předělávaný a nastavovaný konec, otrelost TV parodií aj./, ale jako podstatnější fakt na Pisku se může ukázat i herecká nevyrovnanost a rozdílná míra zkušeností jednotlivých aktérů. Herectví, jež prezentuje Dividýlko, je v kvalitě přímo úměrné míře porozumění a inspirujících zásahů publika, bez jehož reakcí se může snadno zvrtnout v pouhé odříkávání textu, kontaminované se samoučelně recesistickými fyzickými prostocviky. Vzhledem k mým zkušenostem z osmi ŠP si tedy ani v nejmenším neodvažuji tipovat vyznění právě tohoto - snad nejzranitelnějšího - typu představení. Kanibalové můžou být stejně tak vítaným osvěžením jako průšvihem přehlídky; zárodky obou možností jsou jaksi vždy geneticky obsaženy ve struktuře právě takového představení.

PhDr. Vladimír Just, CSc.

Pohoda na závěr?

Většinu z toho, co jsem tu řekl o Kanibalech Dividýlka, by teoreticky /ale nechme se překvapit/ nemělo vůbec platit o Šefrnové Pohodě. Jeden z našich vůbec nejzkušenějších loutkářských souborů, svitavské "Céčko", si během své patnáctileté praxe nashromáždil až udivující množství jistot, o něž může opírat svou jevištní poetiku: sugestivní, atmosférotvorná a až namátkově ležerní improvizací hravost a lehkost je tu totiž opřena o pevný inscenační názor, zakletý do pohybové i výtvarné prokomponovaného jevištně "otevřeného" tvaru, oscilujícího mezi až artistně dokonalou /zejména temporytmickou/ loutkářskou bravurou a osobně zainteresovanou, maximálně zaangażovanou, přímo autentickou výpovědí k dnešku. Další jistotou je nakažlivě spontánní aktivní muzicování členů souboru, které je - mimochodem - rozvinutím jedné z nejpozoruhodnějších tradic, jakou se česká amatérská kultura /a kulturnost/ od Bílé Hory až donedávna mohla před světem honosit. A konečně: jednou z největších deviz souboru je nenásilná politická i etická zacílenost a aktuálnost veškerého dění, která je právě ve zdánlivě nenáročném Pohodě tím nejinspirativnějším naplněním stále aktuální někdejší Nezvalovy myšlenky, že "tendence má být v díle ukryta jak vůně v růži".

Tyto všechny vstupní elementy a komponenty navýsost autorské poetiky by papírově měly /ale nezapomeneme nikdy na nikoli Goethův, nýbrž především Mefistofelův výrok o "šedivé teorii"/ vytvořit skutečně důstojný závěr přehlídky, adekvátní jejím záměrům.

PhDr. Vladimír Just, CSc.

Kam Vpřed

Poslední inscenace recitační skupiny Vpřed - Brody - vychází z poetiky drastické expresivnosti a jazzového frázování aktuálních témat zbyrokratizovaného světa. Na práci skupiny je třeba ocenit v amatérském divadle málokdy vídaný promyšlený styl, rád a logiku zvolených a používaných scénických prostředků i adekvátnost hereckých výkonů se schopností okamžitých změn polohy, filmově strihového herectví, efektně prováděným zcizováním postavy a takřka brilantní schopností zvětšovat i naopak rušit distanci herce a figury. Navíc námět Brodyho příběhu - ostatně jako i dřívějších inscenací Vpřed - je velmi současný, všem známý a blízký a tím zdánlivě aktuální.

Nicméně - soudě aspoň podle představení, uvedeného na pražské výběrové přehlídce - se obávám, že tvorba skupiny Vpřed se v současné době pohybuje v poloze sice pro publikum nesporně atraktivní, ale o to vzdálenější skutečné divadelnímu tvoření a blíží se jak způsobem výstavby inscenace, tak především viděním problémů, značnou prvoplánovitostí vnímání světa a záměrně zužujícím a zjednodušujícím pohledem spíše estrádě. Ale možná, že se mýlím, jsouc v zajetí představ o tom, že divadlo má být taky ideovou reflexí světa, člověka, atd. Vpřed dělá přesnou znamenitou reflexi forem naší skutečnosti.

dat

Dividýlko Slaný, J.Šíma: Hostina kanibalů

HERETICI Z MORAVY

Malé S divadýlko je známé jako dlouholetý účastník Akademického Brna. Výrazné autorství souboru je dáno osobností Milana Valenty, autora, režiséra i herce. Pozoruhodné je společné téma Valentových her - člověk ve výjimečné situaci a jeho okolí v reakci na tuto výjimečnost. Valenta zkoumá vztahy jedince - společnost s pozoruhodnou tvrdohlavostí (včetně pedagogického podtónu). Dosavadní řada výpovědí končí hrou Kacíři II napsanou na téma zmarnění lidského života ve formálním schématu dvou paralelních příběhů (nikoliv ve smyslu montáže), tento princip byl před tím použit např. v Bariérách.

Každý z příběhů je v jiné historické i formální rovině - příběh rytíře křížácké výpravy v podobě kolektivně hrané nápodoby středověkého divadla a vnitřní monolog strážmistra určeného ke střežení podezřelé budovy a posléze zapomenutého, hraný formou monodramatu. Vezmeme-li každý příběh zvlášť, pak se nás méně dotýká příběh křížáka, přestože je zdánlivě hrsnější, syrovější v jevištním ztvárnění a zároveň reflektuje filozofický podtext hry. Naproti tomu historika strážmistra, ač mnohem lineárnější a v námětu ne nová, nás přesto zasahuje podstatněji nejen díky aktuálnější souvislosti, ale především pro intenzivní, konkrétní, živé herectví Milana Valenty. Je pravděpodobné, že si autoři inscenace přáli, aby se oba osudy prostřednictvím divadelní magie spojily v jeden příběh, ale zde zůstal záměr jen zbožným přáním: nemá předpoklady ve scénáři a výsledkem je divákův takřka schizoidní pocit. Klademe proto otázku, zda by se obě historiky neměly rozpojit a hrát zvlášť.

V každém případě nás toto divadlo znepokojuje, koneckonců i otázkou, co vlastně žene tyto bývalé kolegy ze studií - nyní pedagogy - k tomu, že se sjíždějí z celé Moravy do Olomouce, aby udrželi kontinuitu Malého S divadýlka. Že by kacíři druhého druhu?

-tur-

DOJMY

Našim otázkám po "dojmech z přehlídky" neunikl ani jeden z lektorů, jinak režisér amatérského loutkohereckého souboru Paraple, Luděk Richter. Tedy:

Žánr a postup se objevilo na festivalu téměř tolik jako inscenaci, čemu fandíte vy, ať již jako lektor či tvůrce?

Richter: "Nejsympatičtější mezi současnými divadelními tendencemi je mi ta, která směřuje cestou vlastní autorské výpovědi o své době i o vlastní osobě tvůrce či tvůrců. Takové divadlo je ale asi vůbec cílem ŠP. Na pozitivním žánru a postupu už z tohoto hlediska tak nezáleží - každý má stejnou šanci dosáhnout toho, o čem jsem teď mluvil. Nicméně k téhle spíš obecně pravdě přistupuje můj subjektivní pohled loutkáře. Mám pocit, že loutkové divadlo je v rámci těch "stejných šancí" přece jen zvýhodněné. Samo použití loutek místo lidí už částečně znemožňuje, alespoň myslím, aby loutkové divadlo odráželo skutečnost jen mechanicky a realisticky bez jakékoli metaforičnosti. A metafora v dobrém představení, které má mít nějaký smysl, musí být. Není jedním z mnoha postupů, je podstatou a nutností. Alespoň metafora, jak jí chápu já, tedy dvousložkový prvek, který nejprve musí označovat určitý předmět, stanovit ho a pojmenovat a potom jej ukázat z pohledu autora."

A teď otázka pro Ludka Richtera - divadelníka: Konkrétně co vás na již shlednutých představeních letošní přehlídky zaujalo?

"Kdybych si měl teď hned uvědomit, co z toho, co mě na ŠP zaujalo jako něco nového v oblasti vyjadřovacích možností a prostředků, tak to byly dva postupy. Postup Lampy v Kartotéce, kde ve dvou formálních rovinách - pevném semknutém tvaru a zároveň i v kolektivní improvizaci - dokáže vyjádřit stejný obsah. A dále souhra i konfliktovou složek - vizuální scénické, herecké a zvukově-hudební - v Americe Ochotnického kroužku."

Jako lektor také vedete diskuse, v čem vidíte jejich smysl?

"Jako u každé jiné diskuse - ve střetávání názorů a možnosti přeformulovat si třeba svůj vlastní na základě těch vyslechnutých. Tenhle smysl nemá samozřejmě diskuse jen pro toho, o jehož divadle se diskutuje, ale pro všech těch padesát nebo kolik lidí, co sedí kolem. Já jsem na ŠP jezdil se svým souborem rád právě kvůli diskusím. I když to často není nic příjemného, co zde o své inscenaci vyslechnete, je to k výměně nebo alespoň vyznění názorů jedinečná a na takové platformě snad i jediná příležitost."

Odposlechnuto

Bílá tvář za sklem

Výběr momentů "ze světa" je stavěný na okamžitý efekt a tomu je podřízený. Nejde po tom nejdůležitějším.

Chyběl názor na to, co a proč chci parodovat.

Mně to připadalo falešný, dalo by se to dobře prodat v televizi.

Estráda je například taky žánr. Ale tohle asi nechtěla být estráda.

Toto představení dokázalo, jak snadno je možno zmanipulovat publikum. Hromada lidí se na něm smála, bavila a teď jej všichni nenávisťně odsuzujeme.

Existuje i pobízivost technicky dokonalá - technickolorovým trikům se dá někdy naletět.

Tuto produkci nenávidím. /Delegát z MLR/

Toto představení bylo jevištní onaniní.

Na Písku se nepromítají umělecké záležitosti a absence názoru.

Touto cestou by amatérské divadlo nemělo jít. Mělo by se o tom představení mluvit jako o odstrašujícím případě.

Z jahody naznak

Prosím vás, podíval se na vás někdo, než jste sem jeli?

Nebyl bych na ně až tak razantně tvrdý, je pravda, že tu loď rozbili, ať už z jakýchkoli důvodů, ale pak se jí pokusili znovu zbudovat - už to samo stojí za přemýšlení, to, co chtěli říct.

Poslední kašpárkova šance

Představení skvěle zesměšňuje šmiráctví všeho druhu, jako deformaci vztahu a jeho ztrátu k čemukoliv, co děláme, vymýšlíme, pracujeme.

Kartotéka

Výhoda je, že všichni vědí, oč jde, používáme techniky výměny rolí, skoro všichni už hráli všechno/hlas ze souboru/

Asi nejvíc si na téhle inscenaci i na celém souboru cením mimořádné kolektivní souhry a vědomí kolektivity - což jim umožňuje vytvořit tak precizní a skvělé představení, ve kterém jsem jako divák doslova vtahován do hry.

Pro mě to představení bylo po dvou dnech jako živá voda...

Představení na mě působilo jako by ho nikdo nerezíval. Myslím to v kladném smyslu.

Režijní funkce je zde velmi intenzivní, ale rozptýlená.

Tenhle způsob práce vyžaduje, aby všichni byli při věci a všichni měli v sobě detektory únosnosti směrem k Rózewiczovi, ke své poetice, aby měli společnou notu.

Směr hledání herectví vede jinudy než přes

Směr hledání herectví vede jinudy než přes pročitání textu. Svobody se nedá dosáhnout jinak než dlouhou přípravou, diskusemi, hádáním - jen tak se dá najít a vytáhnout téma.

Téma inscenace - vteřina mezi spánkem a procitnutím, kdy člověku prolíná hlavou celý život; zároveň je zde stálá připomínka toho, že i v tom, co máme nejintimnějšího, jsme nakonec někde, v různých kartotékách, zaznamenáni.

Amerika

Mně to připadalo jako výpověď o absurditě světa - o jejím fungování. A působilo to moc pesimisticky.

Racionálně jsem inscenaci pochopil, ale emotivně jsem zůstal chladný; přesto se mi inscenace velmi líbila.

Inszenace (i téma) byla pro mě velice silná, problém vidím v naplnění použitých výrazových prostředků v herecké oblasti.

Představení ve mně budilo takovou divnou zlost. Herectví bylo chladně agresivní. Naučené drilem. Nevdal mi takhle zobrazená neosobní, nekomunikativní společnost, ale chybí mi společné úsilí souboru po této výpovědi.

Neexistuje měřítko, co je to divadelní Kafka. Dramatizovat se může cokoliv, aby to mělo nějaký smysl. Myslím, že tohle se přesně trefilo do atmosféry, kterou pro mě Kafka navozuje.

Základní problém inscenace spočívá v rozštěpenosti režijního záměru, který je zřejmý a jasně čitelný přes aranžmá a použité výrazové prostředky a možnostmi herců, kteří nemají svým výrazovým potenciálem na to,

aby interpretovali sdělení, která jsou do inscenace projektována.

Povedlo se angažovat se ve smyslu člověka. Představení se mě hluboce dotklo, dojalo mě. Neřeší absolutní abstraktní problémy společnosti, ale situaci čistého člověka mezi necitlivými lidmi.

Nehráli povrch, ale vnitřek.

Rosman byl autentický a přesvědčil o mravní čistotě, byla to katarze.

Osamělost fotbalového brankáře

Je inscenace něčím jiným než čekáním na šanci?

Nezapomeňte na to, že v inscenaci chyběl humor!

V představení chyběl nadhled, herecké energie se úplně vytratila.

Když napíše autor text, tak by se měl hrát text, který napsal autor.

Chybí mi tu autorský přístup k textu. Myslím, že jde jenom o reprodukci textu (jsme na ŠP).

Je to divadlo o něčem, co se nás týká? Mohl se někdo z diváků ztotožnit s hráči?

Je to špatný text.

Je to dobrý bulvární text.

Názor z Doprava

S Petrem Léblem o ŠP

Z čeho vycházíš, když si vytváříš úsudek o jednotlivých inscenacích?

"Můj základní názor na divadlo je, že by to měla být především podívaná - i když ne že bych chtěl dělat kovový jakou show. Hlavní důraz kladu na vizuální a výtvarnou podobu inscenace - myslím to v totálním smyslu, ne jenom v oblasti kostýmu, dekorace, ale i v osobnostech herců a po choreografické stránce. Tomu se dokáže dneska málokteré amatérské divadlo přiblížit. Tady na přehlídce je to po stránce scénografické jen slabý náznak, nebo chybí úplně."

Takže tvůj nejsilnější dojem?

"Z toho, co jsem tady viděl, považuji za jedinou přínosnou věc Ameriku. Je to síce taky problematické, je to z té sorty inscenací, které stylizačně zjednodušují výtvarnou stránku, ale prostřednictvím toho zjednodušení jsou ostatní výrazové prostředky inscenace výraznější a její dosah je účinnější. Myslím, že takhle inscenace postihuje dost silně atmosféru Kafkovy předlohy - asi jak já ji chápu."

Ještě něco ke Grottesce...

"Tak podle nás tady Grotteska vlastně být neměla. Nechtěli jsme ji sem dávat, protože je to první ze tří inscenací, které za minulý rok máme. Pro nás je to už stará záležitost. Chtěli jsme, aby jela Polepšovna - i když vím, že bychom si s ní rozbili hubu určitě daleko víc, než s Grotteskou. Chtěli jsme se prostě konfrontovat s ostatními prostřednictvím toho, co je pro nás momentálně čerstvě a aktuální. Dneska už ale vím, že Polepšovna půjde znovu do zkoušek a bude se celá předělavat. Škoda, že se nominace na ŠP dělala za uplynulý dvouletý cyklus."

Jak jsi srozuměn s tím, že téhle inscenaci se dává štítek "generační výpověď"? Bylo to v záměru?

"Teghle termín "generační výpověď" nemám rád. Nevím totiž, co to vlastně je. To, co děláme, je prostě buď odraz doby, ve které žijeme, stavu světa kolem i naší skupiny zevnitř - nebo ne - přijde na to, co si v tom kdo chce najít. Když Grotteska vznikala, byla celá atmosféra nesená především nadšením pro tu věc samu. Dělal jsem to přes různé překážky a spíš sami pro sebe. To, že to nakonec takhle dopadlo, že to mělo takovou odezvu, je vlastně do značné míry souhra náhod. Předem jsme s ničím takovým jako je generační výpověď vůbec nekalkulovali. Spíš jsme si mysleli, že to bude průser."

připravil Martin Švehlík

Pozdrav z blízka

Mezi zahraničními hosty SP jsme přivítali i lektorku amatérských divadel Ústředního domu pro kulturní práci v NDR, Juttu Brandtovou a vedoucí divadelního souboru Domu kultury ve Schwerinu Hedwigu Golponovou. Zeptali jsme se jich na první dojmy ze SP a na situaci v amatérském divadelnictví v NDR.

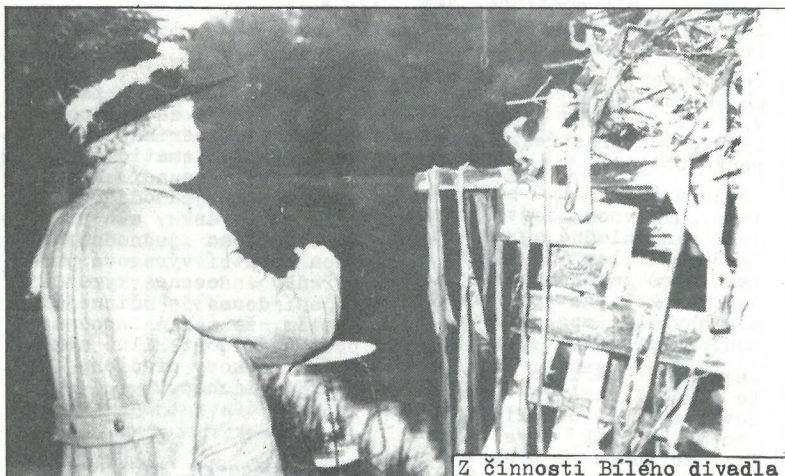
"Náš první dojem byl, že stále přibývá. Ale hned potom přišly další dojmy. Hlavně, že představení je na přehlídce mnoho a že jsou skutečně všestranná. Formou, používanými prostředky, i výběrem od dramaturgií literárních předloh až k autorským výpovědím. Také ovšem různé úrovně od nehotových inscenací až po profesionálně zvládnuté. Kvalitativní rozdíl me-

zi jednotlivými inscenacemi je velmi silný.

Podobné znaky najdeme i na amatérských festivalech v NDR. U nás je trochu jiný přístup, protože se na téže festivalu scházejí divadelní soubory klasické i netradiční. Tím také dochází k tomu, že je na festivalech silnější špička, i když výběr probíhá obdobně jako u nás po jednotlivých regionálních kolech.

Vaše a naše potíže si jsou dost blízké. Ale potěšilo nás, že jsme tady viděli řadu mladých lidí, kteří chtějí vyslovit své problémy. Přejaly bychom jim více odvahy a aby na sobě víc pracovali, protože jejich divadlo musí diváka vyburcovat a zasáhnout."

P.

Z činnosti Bílého divadla

HOST Z RAKOUSKA

Z Rakouska přijela jako host SP paní Sigmunt Wratschgová, které jsme položili tradiční otázky o SP a situaci v amatérském divadelnictví v Rakouské republice.

"Mám radost, že jsem mohla navštívit toto pěkné a příjemné město s hezkým okolím a sympatickými obyvateli. Atmosféra festivalu je velmi dobrá. Jezdím na československé festivaly velmi ráda a odnáším si z nich, hlavně ze seminářů, řadu podnětů.

V Rakousku je neprofesionální divadelnictví rozděleno na školní, mládežnické a amatérské. Školní divadlo zahrnuje mládež do 14 let a mládežnické lidi od 15 do 25 let, kteří se zabývají současnou problematikou

mládeže a problémy mladých. Pokud má hra širší platnost, patří do oblasti amatérského divadla, přestože je hrána mládežnickým souborem, kde je nejširší pole pro experimenty. Třeba z představení, která jsem viděla, tak Tristan a Izolda by nepatřilo do mládežnického divadla, protože se nezabývá problémy mládeže, na rozdíl třeba od vystoupení souboru Regina.

U nás je bohužel složité organizovat soutěže a přehlídky mládežnických skupin, protože členové souborů jsou většinou zaměstnaní nebo studují a mají málo času, a také nebývá na podobné akce dostatek finančních prostředků."

P.

Rozhovor

S Evou Salzmannovou o amatérském divadle

V čem vidíš další cesty amatérského divadla?

"V první řadě snad v dramaturgiiko-režijní nabídce, která umožňuje svobodnější reflexi naší skutečnosti, života."

Co se ti nelíbí na našem amatérském divadle?

"Myslím si, že výše zmíněná možnost není někdy amatérskými divadelníky dostatečně využívána, že se mnohdy stáváme svědky okoukaných postupů."

Hledáš a nacházíš v amatérském divadelnictví inspiraci pro svou vlastní divadelní práci?

"Člověk zpravidla zná generace před sebou, protože zpočátku se s nimi poměruje, snaží se je překonat. Ale pro tohle se často zapomíná, že za námi vyrůstají další - mladší. (A lepší?) Proto si myslím, že je skoro povinností každé generace nechávat se inspirovat právě "těmi za sebou". To pro kontinuitu a nezkontatnění. V každé inspiraci - jako herečka - nacházím hlavně energii a odvalu, která je ve dvaceti letech samozřejmá, ale později se stává drahým kořením."

rozmlouval Michal Bregant

NA ROZLOUČENOU

Přišel čas, kdy se všichni rozjíždíme do svých domovů. To neznamená, že končí tvůrčí diskuse, třenice a hledání, které dostaly na SP další, možná občas i nový, impuls. Končí však náš pobyt v tomto pohostinném městě, a tak jsme dali slovo těm, kteří mají již tradičně zásadní podíl na organizačním průběhu přehlídky.

Vlastimil Reiniš - vedoucí Účedoku a hlavní ubytovatel:

"Z mého hlediska hodnotím letošní SP velmi pozitivně. Všechno proběhlo v klidu a pohodě. Má na tom určité podíl i ukázněnost všech souborů a kolektivů, které se přehlídky zúčastnily. I z hlediska ubytovacích kapacit se podařilo všechno zvládnout, i když ubytovacích možností hotelového typu bylo letos méně, než v minulých ročnících. Náhradou jsme poskytli různá atraktivní rekreační zařízení. Na soutoku, ubytovna Svazarmu - Hradiště, chata na Živci/, která však jsou hlavně určena pro slunné teplé dny. A těch jsme letos bohužel užili pramálo. Pomohly nám také místní podniky, které poskytly např. ubytovnu STS ve Žlivičích.

Takto řešené ubytování znamenalo pochopitelně i to, že jsme museli zajistit autobusovou dopravu. Ale myslím, že i ta proběhla celkem bez závad, jak při svozu, tak i rozvozu.

Byl to velký nápor, ale vyvázli jsme celkem bez šrámů."

Richard Rothbauer - ředitel Stálé divadelní scény v Písku:

"I já se musím připojit, že se mi letošní ročník líbil. Technicky proběhlo vše v pořádku a nenastaly žádné větší problémy. Pomalu už je čas, aby začala příprava nového ročníku přehlídky, aby bylo dost prostoru pro zajištění všech potřebných náležitostí.

Naše divadelní scéna nebyla letos příliš využívána, ale to neříkám s trpkostí, snad jen, že pouze jedna skupina seminářistů mohla poznat prostředí našeho nového rekonstruovaného klubu, který býval v dřívějších ročnících centrem večerního a nočního společenského života Šrámkových Písků."

Zdeněk Teska - ředitel závodního klubu Jitex:

"Je pravda, že nám počasí neprálo, všechno ale proběhlo v klidu a doufám, že ke všeobecné spokojenosti. Nezbyvá než popřát všem účastníkům šťastnou cestu a těšit se na jejich návštěvu příštích ročníků. Ještě jednou, dvakrát se sejeme v této budově, ale pak už možná vypukne velká rekonstrukce kulturního domu, která by měla začít po roce 1990. Stavební výkresy a studie jsou už připraveny, a tak můžeme doufat, že jistě už v tomto století přivítáme účastníky některého z ročníků SP ve velkém a skutečně moderním domě, který bude splňovat všechny naše provozní podmínky a požadavky."

Každý hraje divadlo

Šrámkův Písek navštívili za dvacet sedm ročníků hosté z mnoha zemí Evropy. Dosud mezi nimi chyběli zástupci Irska, a tak jsme s potěšením přivítali na letošním SP Cathal Mageeho, režiséra a herce a Mary Pearsovou, tajemnici Irského střediska AITA a zároveň také herečku. Využili jsme jejich návštěvy, abychom se seznámili s jejich dojmy z návštěvy Československa, ale také se stavem amatérského divadelnictví v Irsku:

"V Irsku je divadlo velmi oblíbeno jak u mladých, tak i u později narozených, ve městech i na venkově - bez nadsázky se dá říci, že v Irsku hraje každý divadlo. Existuje přibližně asi 300 - 400 amatérských skupin, které se věnují spíše klasickému divadlu než netradičnímu a které mají možnost soutěžit ve více jak 30 regionálních festivalech. Nejlepší z těchto skupin se pak v prognoci každého roku zúčastňují národní soutěže a nejlepší z amatérských divadelníků pak zpravidla přecházejí mezi profesionály. V Irsku totiž zastáváme názor, že dobrý profesionál nepotřebuje vzdělání, ale musí před tím dokázat v amatérském hnutí, že má talent a předpoklady k umělecké práci, a pak se teprve stává profesionálem. Proto je přirozené, že amatéři, poloprofesionálové i profesionálové hodně spolupracují; amatéři

ovšem bez jakékoliv finanční podpory, a tak záleží na počtu obecenstva - zatímco na yesnici je ho dost, ve městech získat jeho přízeň už není tak jednoduché.

vesnici je ho dost, ve městech získat jeho přízeň už není tak jednoduché.

Pokud se jedná o naši návštěvu v Písku, tak je pro nás velmi zajímavá, myslíme si, že koncentrace tolika pořadů do pouhých 4 dnů je velmi užitečná. Máme pochopitelně určitou jazykovou bariéru a vnímáme hlavně vizuální stránku představení, ale většinu představení jsme plně pochopili a odnesli si pěkný zážitek, třeba z představení írnického souboru nebo z "Ameriky". I když občas nesouhlasíme se všemi názory na seminářích, jsou pro nás cenné pro upřímnost a vzájemnost výpovědí účastníků přehlídky. Uvítali bychom snad jen trochu užší zaměření probíraných témat. Moc se nám líbilo vyřešení scénického prostoru - na malém, zdánlivě nevhodném prostoru jsou vytvořeny pro amatérské tvůrce ideální podmínky."

-Jk-

ZPRAVODAJ 27. Šrámkova Písku /redakce I. Hruban, D. Tučková, P. Prochal, K. Čejková / tisk Palcát, tiskárna VU Písek / náklad 400 ks / povolení ONV Písek pod č. o 3305 013 86 / Neprodejně.